Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1009 met betrekking tot de digitale etikettering van EU-bemestingsproducten

(COM(2023) 98 final — 2023/0049 (COD))

(2023/C 293/16)

Rapporteur: **John COMER**

Raadpleging	Europees Parlement, 13.3.2023
	Raad, 6.3.2023
Rechtsgrond	Artikelen 114 en 304 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Bevoegde afdeling	Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Milieu
Goedkeuring door de afdeling	1.6.2023
Stemuitslag	38/0/2
(voor/tegen/onthoudingen)	
Goedkeuring door de voltallige vergadering	14.6.2023
Zitting nr.	579
Stemuitslag	
(voor/tegen/onthoudingen)	209/0/4

1. **Conclusies en aanbevelingen**

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) wijst op het volgende:

1.1. De invoering van een vrijwillige digitale etikettering voor bemestingsproducten is een zeer positieve ontwikkeling, zodat alles in het werk moet worden gesteld om marktdeelnemers aan te moedigen over te stappen op digitale etikettering.

1.2. Het risico van de digitale kloof moet nauwlettend in het oog worden gehouden. Als gevolg van de digitalisering kunnen sommige kwetsbare groepen nog verder achterop raken, ondanks de bepaling in het voorstel dat er op verzoek een alternatief beschikbaar moet zijn. Het zou raadzaam zijn om hiervoor een tijdschema op te stellen en meer duidelijkheid te verschaffen over de effectieve werking van dit alternatief.

1.3. Marktdeelnemers die digitale etikettering invoeren, moeten specifieke maatregelen nemen, in aanvulling op wat de Commissie voorstelt, om eindgebruikers aan te raden en aan te moedigen het digitale etiket te raadplegen.

1.4. Sommige eindgebruikers maken zich er zorgen over dat het gebruik van websites van digitale etiketten leidt tot buitensporige tracking. Er moet voldoende zekerheid worden geboden dat er geen onnodige tracking zal plaatsvinden.

1.5. Het EESC is ingenomen met dit voorstel omdat het gericht is op een efficiënter gebruik van bemestingsproducten, de kosten verlaagt en de digitalisering van de landbouwsector bevordert, wat moet worden toegejuicht.

1.6. Op zowel het fysieke als het digitale etiket moet een aanbeveling worden opgenomen over het nemen van een bodemmonster alvorens bemestingsproducten toe te passen. Een dergelijke maatregel zou goed zijn voor het milieu én geld besparen.

1.7. Het ontwerp en het formaat van de fysieke etiketten, met inbegrip van de minimale lettergrootte, moeten in het voorstel worden gespecificeerd met het oog op een duidelijkere communicatie.

1.8. Aanbevolen wordt dat wanneer marktdeelnemers opteren voor digitale etikettering, een digitaal etiket kan volstaan voor verpakkingen van bemestingsproducten van 1 000 kg of meer. Op verpakkingen van bemestingsproducten van minder dan 1 000 kg moet altijd nog een fysiek etiket worden aangebracht, zelfs wanneer marktdeelnemers opteren voor een digitaal etiket.

2. **Achtergrond**

2.1. Bij Verordening (EU) 2019/1009 van het Europees Parlement en de Raad ([1]) werden etiketteringsvoorschriften ingevoerd die veel uitgebreider zijn dan die van Verordening (EG) nr. 2003/2003 van het Europees Parlement en de Raad ([2]). Deze nieuwe verordening weerspiegelde nieuwe maatschappelijke eisen en zorgen, alsook het feit dat de nieuwe regels de EU-markt openstellen voor innovatieve en onbekende bemestingsproducten waarvoor betere gebruikersinformatie vereist is.

2.2. Overvolle etiketten zijn moeilijk te lezen. Te veel details kunnen de essentiële informatie die de eindgebruiker nodig heeft, verhullen.

2.3. Dergelijke etiketten zijn voor de marktdeelnemers moeilijk te beheren en brengen hogere kosten met zich mee, omdat ze regelmatig moeten worden bijgewerkt.

2.4. Met de thans voorgestelde wijziging van Verordening (EU) 2019/1009 worden dezelfde algemene doelstellingen nagestreefd als met de bestaande verordening, namelijk het waarborgen van een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu en de goede werking van de interne markt.

2.5. De Commissie wenst met dit voorstel twee specifieke problemen aan te pakken:

— de leesbaarheid van etiketten verbeteren en

— het beheer van etiketten door de marktdeelnemers vergemakkelijken.

2.6. Overeenkomstig artikel 6, lid 7, van Verordening (EU) 2019/1009 moeten fysieke etiketten voldoen aan de etiketteringsvoorschriften van bijlage III.

2.7. Met het onderhavige voorstel wordt een vrijwillige digitalisering van etiketten van EU-bemestingsproducten ingevoerd. Fabrikanten, importeurs of distributeurs kunnen beslissen of zij al dan niet digitale etiketten voor EU-bemestingsproducten wensen in te voeren.

2.8. Marktdeelnemers die kiezen voor digitale etikettering kunnen alle in bijlage III genoemde etiketteringselementen op een digitaal etiket plaatsen wanneer zij bemestingsproducten leveren aan andere marktdeelnemers die geen eindgebruikers zijn. Bemestingsproducten die in bulk of in verpakkingen van meer dan 1 000 kg worden geleverd aan om het even welke entiteit, met inbegrip van eindgebruikers, kunnen ook uitsluitend van een digitaal etiket worden voorzien.

2.9. Marktdeelnemers die bemestingsproducten in verpakkingen van 1 000 kg of minder aan eindgebruikers leveren, moeten naast het digitale etiket ook altijd nog een fysiek etiket verstrekken.

2.10. Het fysieke etiket moet alle informatie bevatten over de bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu, evenals de belangrijkste informatie over de agronomische efficiëntie en de inhoud van het product, of andere informatie die na de aankoop nodig is, zoals informatie over veilige opslag en verwijdering.

2.11. Het voorstel bevat algemene regels voor de digitalisering van etiketten waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen professionele en niet-professionele eindgebruikers. Marktdeelnemers zullen er met name voor moeten zorgen dat het digitale etiket gedurende een periode van vijf jaar na het in de handel brengen van het product gratis en gemakkelijk toegankelijk is in de hele EU. Het fysieke etiket moet een gegevensdrager bevatten (zoals een QR-code of URL) om gemakkelijk toegang te krijgen tot het digitale etiket zonder dat de gebruiker hiervoor een speciale applicatie moet installeren. De website van het digitale etiket moet de op grond van bijlage III vereiste informatie bevatten, gescheiden van andere informatie zoals reclames of speciale aanbiedingen. Aan de website van het digitale etiket mag geen onnodige tracking worden gekoppeld.

2.12. De informatie op digitale etiketten moet op verzoek ook op alternatieve wijze beschikbaar worden gesteld, om tegemoet te komen aan de behoeften van kwetsbare gebruikers die niet vertrouwd zijn met of bereid zijn om gebruik te maken van digitale etiketten.

([1]) Verordening (EU) 2019/1009 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 tot vaststelling van voorschriften inzake het op de markt aanbieden van EU-bemestingsproducten en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 1069/2009 en (EG) nr. 1107/2009 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2003/2003 (PB L 170 van 25.6.2019, blz. 1).

([2]) Verordening (EG) nr. 2003/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 inzake meststoffen (PB L 304 van 21.11.2003, blz. 1).

2.13. Als het digitale etiket om de een of andere reden tijdelijk niet beschikbaar is, moet er spontaan een alternatief worden aangeboden.

2.14. Het voorstel verleent de Commissie de bevoegdheid om bijlage III verder aan te passen door te bepalen welke etiketteringselementen in digitale vorm aan eindgebruikers kunnen worden verstrekt voor verpakkingen van 1 000 kg of minder, afhankelijk van de ontwikkeling van de samenleving.

2.15. De Commissie stelt dat het voorstel in overeenstemming is met het bredere beleid van de Europese Green Deal, die erop gericht is de dubbele uitdagingen van de groene en de digitale transitie aan te pakken.

2.16. Het voorstel is bedoeld om het doeltreffende gebruik van bemestingsproducten te verbeteren, de etiketteringskosten te verlagen en de digitalisering van de landbouwsector te bevorderen, en dat alles in samenhang met het bredere beleid van de EU voor een duurzame en slimme toekomst.

3. **Algemene opmerkingen**

3.1. Het EESC is ingenomen met het voorstel om digitale etikettering voor bemestingsproducten in te voeren. Het maakt deel uit van de algemene trend om de digitalisering van productinformatie en etiketten van producten uit te breiden.

3.2. Voor de levering van bemestingsproducten die voldoen aan voor de hele EU geldende gezondheids-, veiligheids- en milieunormen (CE-markering) is het toegestaan om informatie te verstrekken op een digitaal etiket.

3.3. De etiketten zijn echter vaak overvol, wat een groot probleem vormt. De essentiële informatie is vaak moeilijk terug te vinden, waardoor eindgebruikers soms geneigd zijn etiketten met te veel details te negeren. Bijlage III bevat momenteel te veel informatie om op een fysiek etiket op te nemen. De mogelijkheid om digitale etiketten te gebruiken is dan ook een belangrijke stap voorwaarts. Dankzij digitale etikettering kan het fysieke etiket de echt essentiële informatie bevatten plus een link naar het digitale etiket.

3.4. De Commissie wordt in het voorstel gemachtigd om bijlage III verder aan te passen door te bepalen welke etiketteringselementen digitaal kunnen worden verstrekt. Zo kan de Commissie besluiten bestaande elementen van het fysieke etiket over te hevelen naar het digitale etiket.

3.5. Het digitale etiket moet informatie bevatten aan de hand waarvan de fabrikant van het product kan worden geïdentificeerd en gecontacteerd, de CE-markering en bijbehorende verwijzing naar een aangemelde instantie.

3.6. Het voorstel bevat geen bepalingen over de grootte en de lay-out van het fysieke etiket.

3.7. Het efficiëntere gebruik van meststoffen is een belangrijk onderdeel van de "van boer tot bord"-strategie, waarin een doelstelling van 50 % vermindering van het verlies van nutriënten en vermindering van het gebruik van meststoffen met 20 % tegen 2030 is vastgesteld. Volgens de Commissie ondersteunt het onderhavige voorstel de trend om de efficiëntie van het gebruik van bemestingsproducten te verbeteren. Het is niet verplicht om de afname van bodemtests op het fysieke etiket te vermelden. Bodemtests zouden een efficiënter gebruik van bemestingsproducten aanmoedigen.

3.8. Wanneer marktdeelnemers kiezen voor een digitaal etiket moeten eindgebruikers extra sterk worden aangemoedigd het digitale etiket te raadplegen om maximaal profijt te trekken van de verplichte informatie over het product.

3.9. De invoering van digitale etikettering is vrijwillig voor de marktdeelnemers. Maar met het oog op de bevordering van een ruimer gebruik van digitale etikettering moeten marktdeelnemers wel worden aangemoedigd om hierop over te stappen.

3.10. De noodzaak om het gebruik van bemestingsproducten efficiënter te maken, is benadrukt in de mededeling van 2022 over meststoffen ([3]). Het gebruik van digitale instrumenten is een belangrijke factor in dit proces.

3.11. Het gebruik van digitale etikettering moet een betere communicatie over de eigenschappen en een zo efficiënt mogelijk gebruik van meststoffen mogelijk maken, hetgeen het milieu ten goede zal komen en de eindgebruikers besparingen zal opleveren.

3.12. Het EESC is ingenomen met het feit dat de voorwaarden voor het gebruik van digitale etikettering op EU-niveau worden vastgelegd, aangezien dit een gelijk speelveld creëert en als zodanig de interne markt verbetert en tegelijkertijd een hoog beschermingsniveau waarborgt, zoals vereist door Verordening (EU) 2019/1009. Bovendien kunnen wijzigingen in digitale etikettering alleen op EU-niveau worden aangebracht.

([3]) Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Waarborgen van de beschikbaarheid en betaalbaarheid van meststoffen (COM(2022) 590 final) (PB C 184 van 25.5.2023, blz. 109).

3.13. In het voorstel staat dat pakketten van meer dan 1 000 kg als bulkleveringen moeten worden beschouwd. Het zou beter zijn geweest om verpakkingen van 1 000 kg als bulkleveringen te beschouwen en om voor verpakkingen van minder dan 1 000 kg zowel een digitaal als een fysiek etiket te vereisen.

3.14. De risico's van de digitale kloof voor kwetsbare gebruikers moeten verder worden verduidelijkt. In het voorstel van de Commissie wordt bepaald dat op verzoek een alternatief voor het digitale etiket beschikbaar moet zijn. Er wordt echter niet gezegd hoe snel een dergelijk alternatief beschikbaar moet zijn voor kwetsbare eindgebruikers.

3.15. Het EESC benadrukt dat ervoor moet worden gezorgd dat er geen onnodige trackingsystemen aan digitale etiketten worden gekoppeld.

Brussel, 14 juni 2023.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Oliver RÖPKE